

Zivsaimniecības Konsultatīvās padomes sēdes

protokols Nr. 25

Rīgā 2006.gada 8.novembrī

Zivsaimniecības konsultatīvās padomes sēde notiek Zemkopības ministrijā (23. stāva sēžu zālē). Sēde sākas plkst. 14.00 un beidzas plkst. 17.00. Zivsaimniecības konsultatīvās padomes sēdi vada Zivsaimniecības konsultatīvās padomes priekšsēdētājs Zemkopības ministrs M. Roze.

Darba kārtībā:

1. Par gatavošanos Eiropas Zivsaimniecības fonda (2007.-2013.g.) atbalstīto pasākumu ieviešanai Latvijā.

1.1. Stāvoklis ar Zivsaimniecības vadības finansēšanas instrumenta (2004.-2006.g.) iedalīto līdzekļu apguvi. (Ziņo Lauku atbalsta dienests);

1.2. Zivsaimniecības nozares nacionālais stratēģiskais plāns (2007.-2013.g.) (Ziņo Zemkopības ministrija);

1.3. Rīcības programma Eiropas Zivsaimniecības fonda (2007.-2013.g.) ieviešanai (Ziņo Zemkopības ministrija).

2. Latvijai iedalītās zvejas iespējas 2007. gadā un Latvijas nozvejas kvotu sadales principi zvejai Baltijas jūrā. (Ziņo Valsts Zivsaimniecības pārvalde);

3. Dažādi jautājumi

Sēdē piedalās Zivsaimniecības konsultatīvās padomes locekļi:

M. Roze – zemkopības ministrs – konsultatīvās padomes priekšsēdētājs;

N. Riekstiņš – Valsts zivsaimniecības pārvaldes priekšnieks – Zivsaimniecības konsultatīvās padomes priekšsēdētāja vietnieks;

K. Pavlova – Lauku atbalsta dienesta Atbalsta departamenta direktores vietiece;

M. Vītiņš – Latvijas Zivju resursu aģentūras direktors;

I. Voits - Latvijas Zivsaimnieku asociācijas prezidents;

J. Pētersons - Latvijas Zivsaimnieku asociācijas padomes loceklis;

O. Jankovskis – Latvijas Zivsaimnieku asociācijas padomes loceklis;

Ē. Urtāns – Latvijas Zvejnieku federācijas priekšsēdētājs;

J. Bubišs – Latvijas Zivrupnieku savienības pārstāvis;

I. Markuševskis – Kurzemes Zvejnieku asociācijas valdes priekšsēdētājs;

M. Smila – Latvijas lauksaimniecības un pārtikas nozares arodbiedrības koordinatore.

Sēdē nepiedalās Zivsaimniecības konsultatīvās padomes locekļi:

V. Ķepīte – Pārtikas un veterinārā dienesta Zvejas produktu uzraudzības sektora vadītāja;

G. Šķesters – Latvijas Pašvaldību savienības pārstāvis;

J. Kokainis – Latvijas Zvejnieku federācijas pārstāvis, Liepājas rajona ezeru zvejnieku biedrības valdes priekšsēdētājs;

E. Tinte – Latvijas Vēžu un zivju audzētāju asociācijas valdes priekšsēdētāja vietnieks;

I. Cīrulis – Savienības „Rīgas šprotes” padomes priekšsēdētājs.

A. Blohins – Nacionālās Zvejniecības ražotāju organizācijas valdes loceklis.

Pārējie Zivsaimniecības konsultatīvās padomes sēdes dalībnieki:

R. Derkačs – Valsts Zivsaimniecības pārvaldes priekšnieka vietnieks;

E. Kubliņa – Zemkopības Ministrijas Eiropas Savienības un valsts atbalsta departamenta Zivsaimniecības atbalsta nodaļas vadītājas vietiece;

K. Pilskalns- Zemkopības Ministrijas Eiropas Savienības un valsts atbalsta departamenta Zivsaimniecības atbalsta nodaļas pārvaldes vecākais referents;

A. Kozlovskis – Latvijas Zivju resursu aģentūras informācijas nodaļas vadītājs;

G. Korņilovs – Latvijas Zivju resursu aģentūras pētījumu departamenta vadītājs;

P. Tārs - „Neatkarīgās Rīta avīzes” korespondents;

I. Tomsone – „Latvijas avīzes” korespondente.

Protokolē:

I. Freija - Valsts Zivsaimniecības pārvaldes Ražošanas attīstības un stratēģiskās plānošanas nodaļas vecākā referente.

Sēdes gaita:

M. Roze atklāj Zivsaimniecības konsultatīvās padomes 25. sēdi un aicina Zivsaimniecības konsultatīvās padomes locekļus apstiprināt sēdes darba kārtību. I. Voits ierosina darba kārtības dažādos jautājumos iekļaut un apspriest Latvijas zivrūpnieku savienības priekšlikumus par darbībām, kas būtu veicamas situācijas uzlabošanai sakarā ar Krievijā apturēto Latvijas šprotu realizāciju, kas radusies sakarā ar Krievijas noteikto benzo(a)pirēna piesārņojuma normu pārsniegšanu. Zivsaimniecības konsultatīvās padomes locekļiem nav iebildumu pret piedāvāto darba kārtību un I. Voita ierosināto papildus jautājumu.

M. Roze informē par izmaiņām Konsultatīvās padomes sastāvā. Saskaņā ar attiecīgo zivsaimniecības sabiedrisko organizāciju iesniegtajiem jaunajiem pilnvarojumiem S.Larinu aizstāj J. Kokainis un J. Kohu aizstāj J. Bubišs.

1. Gatavošanās Eiropas Zivsaimniecības fonda (2007.-2013.g.) atbalstīto pasākumu ieviešanai Latvijā.

1.1. Stāvoklis ar Zivsaimniecības vadības finansēšanas instrumenta (2004.-2006.g.) iedalīto līdzekļu apguvi.

K. Pavlova informē par situāciju ar Zivsaimniecības vadības finansēšanas instrumenta pieejamo līdzekļu apguvi:

Zvejniecības jomā augstā pieprasījuma dēļ visproblemātiskākais pasākums ir pirmais pasākums, kas saistīts ar zvejas intensitātes sabalansēšanu. Šī pasākuma pirmās aktivitātes ietvaros izskatīšanā atrodas vairāki projekti par zvejas kuģu sadalīšanu, kas zvejo aiz piekrastes joslas, bet līdzekļu trūkuma

dēļ Lauku atbalsta dienestā tie nav apstiprināti. Kopējā summa, kas vēl būtu nepieciešama, ir vairāk kā 2 miljoni latu. Tiek plānots nepieciešamo līdzekļu iedalīšana uzņemoties virssaisītības no valsts budžeta līdzekļiem un veicot pārdali no citiem pasākumiem, kuros netiek prognozēta līdzekļu pilnīga apguve;

Pirmā pasākuma 2. aktivitāte ir Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastē zvejojošo kuģu nodošana sadalīšanai vai izmantošanai bezpeļņas mērķiem. Šeit pieejamais finansējums vēl ir 0,5 miljonu latu apmērā, un ļoti iespējams, ka līdzekļi netiks pilnībā apgūti;

Otrais pasākums ir saistīts ar zvejas kuģu modernizēšanu. Šim mērķim pieteikumus vēl arvien ir iespējams iesniegt, jo pieejamais finansējums izmantots tikai 85% apmērā;

Trešais pasākums sastāv no trīs dažādām aktivitātēm:

1) zvejas un akvakultūras produktu apstrāde un mārketinga uzlabošana. Aktivitāte saskaņā ar Ministru kabineta apstiprinātām vadlīnijām tika atvērta šī gada 1. novembrī, un tai var pieteikties līdz nākošā gada 2. janvārim. Šobrīd pieejamais finansējums ir gandrīz 1 miljons latu;

2) zvejas ostu aprīkojums.

Šī aktivitāte ir slēgta 2. oktobrī. Tajā ir pieteikti projekti visam pieejamajam finansējumam. Tāpēc, iespējams, būs nepieciešams pārdalīt finansējumu no citām aktivitātēm, lai nosegtu izskatīšanā esošos projektus, kas pārsniedz pieejamos līdzekļus;

3) ar akvakultūras attīstību saistītā aktivitāte.

Finansējums tajā netiek apgūts pietiekoši labi. Šobrīd vēl ir pieejami 647 tūkstoši latu.

Pēdējā pasākumā atkal ir vairākas aktivitātes, kuru finansējuma apguves līmenis ir atšķirīgs:

1) piekrastes zvejas attīstība.

Aktivitatē pagaidām ir apstiprināts tikai 1 projekts un viens projekts ir izskatīšanā. Finansējums izmantots par 30 % ;

2) sociālekonomiskie pasākumi.

Šeit varētu pietrūkt finansējums, jo sakarā ar zvejas flotes sabalansēšanai papildus iedalītajiem līdzekļiem zvejnieku kompensāciju nodrošināšanai būs nepieciešams veikt līdzekļu pārdali no citām aktivitātēm;

3) jaunu noieta tirgu veicināšana.

Aktivitātei ir apstiprināti 4 projekti par visu pieejamo līdzekļu apjomu, un tā šobrīd ir slēgta;

4) ražotāju grupām paredzētā aktivitāte.

Aktivitatē finansējums ir apgūts vismazāk, tikai par 1%;

5) zvejas aktivitāšu pagaidu pārtraukšana.

Atbalstam nav iesniegts neviens projekts, un arī šeit būtu vēlams veikt finansējuma pārdali.

I. Markuševiskis atzīmē, ka 8 mēneši, kas parasti nepieciešami finanšu līdzekļu pārdales veikšanai, ir pārāk ilgs termiņš. Būtu svarīgi, lai šis process nebūtu ilgāks par 1-3 mēnešiem, jo zvejnieki un apstrādātāji, kuri vēlas iesniegt projektus, gaidot finansējuma pārdali zaudē veselu sezonu plānoto pasākumu realizācijai.

M. Roze atzīmē, ka šī piezīme ir vēra ņemama, tomēr piebilst, ka finansējuma pārdales jomā daudz kas ir ārpus Zemkopības ministrijas kompetences.

K. Pavlova paskaidro, ka, ja vēlas ierosināt finanšu pārdales pasākumus, tie ir laicīgi jāiesniedz Struktūrfondu Uzraudzības komitejai, kas sanāk kopā tikai apmēram reizi pusgadā. Šajā gādā procesu aizkavēja arī Ministru kabineta noteikumu projektu izstrādes nepieciešamība par katras aktivitātes vadlīnijām, kā arī šādu noteikumu apstiprināšanas procedūra.

M. Roze tāpat papildina, ka sakarā ar Eiropas Savienības struktūrfondu vadības likumu, iepriekš sekmīgi pielietotās Lauku atbalsta dienesta(LAD) vadlīnijas bija nepieciešams apstiprināt kā jaunus Ministru kabineta noteikumus.

M. Roze lūdz pāriet pie nākamās darba kārtības jautājuma sadaļas.

1.2.Zivsaimniecības nozares nacionālais stratēģiskais plāns (2007.-2013.g.)

E. Kubliņa informē, ka sagatavotais nozares nacionālais stratēģiskais plāns 6. oktobrī tika apspriests ar Eiropas Komisijas pārstāvjiem Briselē. Sanāksmē piedalījās Zemkopības ministrijas un Valsts zivsaimniecības pārvaldes pārstāvji. Eiropas Komisijas sniegtie komentāri šobrīd ir apkopoti un notiek darbs pie nepieciešamo labojumu iestrādes stratēģijā. Līdz 2006. gada beigām tiek plānots pilnveidoto dokumentu iesniegt Eiropas Komisijai, kā arī apstiprināt Ministru kabinetā.

1.2.Rīcības programma Eiropas Zivsaimniecības fonda (2007.-2013.g.) ieviešanai.

E. Kubliņa sniedz informāciju, ka Zemkopības ministrija sadarbībā ar Valsts Zivsaimniecības pārvaldi ir sagatavojusi Rīcības programmas dokumentu, kas 24. oktobrī Zivsaimniecības nozares nacionālā stratēģiskā plāna un Rīcības programmas izstrādes vadības grupas sēdē tika prezentēts visiem interesentiem. Šī dokumenta projekta iesniegšana Eiropas Komisijai ir plānota 2007.gada janvārī.

I. Voits piebilst, ka Rīcības programmā būtu svarīgi noteikt statusa skaidrojumu piekrastes zvejas kuģiem un kuģiem, kuri zvejo aiz piekrastes ūdeņiem, jo dažādiem kuģiem ir paredzēts atšķirīgs sniedzamā atbalsta lielums.

N. Riekstiņš atzīmē, ka Eiropas Zivsaimniecības fonda regulā ir skaidri noteikts, ka atbalsta lielums zvejas kuģiem variē tikai atkarībā no zvejas kuģa garuma. Lielāku atbalstu modernizācijai var saņemt kuģi, kas ir mazāki par 12m un nezvejo ar velkamiem zvejas rīkiem. Šajā gadījumā nav svarīgi vai kuģis zvejo piekrastē vai aiz piekrastes ūdeņiem. Tā ir tikai Latvijas likumdošanā paredzētā zvejas regulēšanas prakse, kuru pielieto dažādiem zvejas flotes segmentiem, bet tā neatstāj ietekmi uz atbalsta sniegšanas principiem un lielumu. Tas, ka atsevišķiem piekrastes zvejas kuģiem ir iespēja zvejojot aiz piekrastes joslas pamatā ir saistīts ar zvejas pārvaldības un kontroles jautājumiem.

M.Vītiņš iepazīstina Zivsaimniecības konsultatīvo padomi ar Rīcības programmā ietilpstošajā Zvejas flotes kapacitātes sabalansēšanas plānā pielietoto konceptuālo pieeju un galvenajiem principiem. Rīcības Programmas ietvaros ir paredzēts sagatavot sabalansēšanas plānu visam programmēšanas periodam no 2007.-2013.g. Plāns pamatā izstrādāts visai Baltijas jūras flotei. Plānā ir rekomendēta zvejas flotes kapacitātes samazināšana, kas tiek noteikta līdz maksimāli pieļaujamajam zvejas kapacitātes (zvejas kuģu skaitu, dzinēju jaudas kilovati, bruto tilpība) līmenim, ņemot par atskaites punktu zvejas kuģu nulles rentabilitāti (stāvoklis, kad kuģis nestrādā ar zaudējumiem, bet negūst arī peļņu).

Šis sabalansēšanas plāns 2007.-2013. gadam ietver arī zvejas iespēju prognozi visam plānošanas periodam, un tā tiek rēķināta, ievērojot esošo zvejas flotes kapacitāti. Pašreizējie flotes darbības ekonomiskie rādītāji katram zvejas segmentam novērtēti un nākotnē prognozēti, pamatojoties uz nozveju, kuģu ekspluatācijas izdevumiem u.c rādītājiem. Izstrādājot plānu, tika ņemta vērā arī nepieciešamība saglabāt kuģu zvejas kapacitātes rezervi, lai tie varētu apgūt arī lielākus zivju resursus, to stāvokļa uzlabošanās gadījumā.

Pēc vispārējiem aprēķiniem Baltijas jūrā aiz piekrastes joslas zvejojošajai flotei ir nepieciešams kuģu skaita samazinājums līdz 80 kuģiem, lai šī flote neturpinātu strādāt ar zaudējumiem. Šāds samazinājums proporcionāli palielinātu ieņēmumus uz atlikušajiem zvejas kuģiem. Atbilstoši samazināmo kuģu skaitam ir noteikti arī ar samazināšanu saistītie - bruto tonnāžas un dzinēju jaudas vidējie rādītāji. Būtu svarīgi, lai šo samazinājumu varētu veikt pa atsevišķiem zvejas kuģu segmentiem.

Zvejas kuģu ekspluatācijas pārtraukšanas shēmā pirmajiem diviem gadiem (2007.-2008.) tiek rekomendēts maksimāls zvejas flotes kapacitātes samazinājums. Šim periodam ir izstrādāti konkrēti nosacījumi kuģu izņemšanai no zvejas.

Tāpat kuģu ekspluatācijas pārtraukšanas shēmā ir paredzēts, kā varēs saņemt atbalstu arī par pagaidu zvejas pārtraukšanu sakarā ar Eiropas Komisijas vai nacionālo institūciju lēmumiem, kas paredz zvejas apturēšanu zivju resursu aizsardzības nolūkos.

N. Riekstiņš piebilst, ka runājot par kuģu sagriešanu metāllūžņos jeb izņemšanu no zvejas, svarīgākais būtu pēc iespējas saglabāt praksē jau pielietojamās shēmas. Savukārt, pagaidu zvejas pārtraukšanas iespēja pašreizējā programmēšanas periodā attiecas tikai uz lašu zvejas kuģiem. Tomēr gatavojot šīs kompensāciju ieviešanas nosacījumus tāpat iepriekš notika konsultācijas ar Eiropas Komisiju par zvejas pagaidu pārtraukšanas principiem. Līdz ar to šādi izveidojušos pieredzi varētu pielietot arī jaunā plāna vajadzībām. Sabalansēšanas plānu ir svarīgi realizēt pa zvejas segmentiem saistībā ar zivju sugām, kuras zvejo attiecīgie kuģi. Tāpēc Rīgas jūras līcis un Baltijas jūra būtu jāskata atsevišķi, jo tie arī nozvejas kvotu ziņā ir nodalīti zvejas rajoni. Ir svarīgi, lai būtu skaidrība, kurā flotes segmentā un kas konkrēti mainīsies septiņu gadu periodā.

I. Voits iebilst, ka Rīgas jūras līča flotē kuģi ir novecojuši un to sagriešana ir nepieciešama īsākā laika periodā, savukārt maksimāla šo kuģu sagriešanas bremsēšana būtu nelietderīga.

N. Riekstiņš skaidro, ka šo kuģu sagriešanas bremsēšana nav plānota, un tieši tāpēc ir svarīgs zvejas flotes dalījums segmentos. Sabalansēšanas plāna ietvaros ir jāskatās, kādām izmaiņām jānotiek flotē un attiecīgi jāpiedāvā, cik lielā mērā Rīgas jūras līcī zvejas flote būtu jāsamazina. Nebūtu pieļaujams, ka, piemēram, visus 30-40 kuģus, kuri paredzēti sagriešanai pirmajā divu gadu periodā, paņemtu tikai no Rīgas jūras līča. Plānā ir jāatspoguļo, kuros segmentos un cik lielu kapacitāti nepieciešams samazināt, un tas attiecas gan uz Rīgas jūras līci, gan Baltijas jūru, gan arī, ja tas ir nepieciešams, tālējuru. Galvenais ir jāskatās zvejas flotes atbilstība zvejas resursiem, kas tai ir pieejami.

I. Voits skaidro, ka tīklu zvejas kuģiem no 2007. gada 1. janvāra Baltijas jūras rietumu zonā jānodrošina zvejas rīku aprīkošana ar delfīnu atbaidītājiem (pingeriem). Pēc diviem gadiem pingeri būs jāpielieto arī Baltijas jūras austrumu zonā. Līdz tam laikam tīklu zvejas kuģu īpašnieki acīmredzot vēlēšies aktīvāk sagriezt metāllūžņos tieši šos kuģus, jo ik pēc diviem gadiem tie nevarēs kuģos ieguldīt tik daudz līdzekļu.

I. Voits papildus uzdod jautājumu, vai ir paredzēta arī tālējuras zvejas kuģu flotes kapacitātes samazināšana.

N. Riekstiņš atzīmē, ka tālējūrā šobrīd zvejo tikai 10 kuģi. Pašreizējā flotes kapacitāte, atbilst zvejas iespējām, ko šai flotei ir iespējams piedāvāt, līdz ar to zvejas kuģu skaita samazināšanai nav pietiekoši argumentēta pamatojuma.

M. Vītiņš piebilst, ka tālējūrā zvejas flotes kapacitātes sabalansēšana varētu nozīmēt arī kuģu skaita palielināšanu, bet pie šī zvejas flotes segmenta raksturojuma plāna izstrādes grupā darbs vēl turpinās.

N. Riekstiņš secina, ka tālākā plāna izstrādes gaitā, runājot par atsevišķiem zvejas flotes segmentiem, tiks ņemti vērā arī Zivsaimniecības konsultatīvajā padomē paustie komentāri.

I. Voits piebilst, ka Rīcības programmas nosacījumu formulēšanā ļoti aktuāls ir arī jautājums par atbalstu lielajiem uzņēmumiem.

E. Kubliņa atzīmē, ka uzņēmumi, kuros strādā mazāk kā 750 darbinieki un apgrozījums nepārsniedz 200 milj. eiro, var pretendēt uz Eiropas Zivsaimniecības fonda finansējumu.

N. Riekstiņš skaidro, ka minētos skaitļus nav iespējams izmainīt. Lielāki uzņēmumi uz atbalstu pretendēt nevarēs, jo šie skaitļi ir fiksēti Eiropas Zivsaimniecības fonda regulā. Tiek atgādināts, ka gatavojot regulu, pamatideja bija īpaši atbalstīt mikro un mazos uzņēmumus, tāpēc valsts līmenī tiem būs jānodrošina atbalsta sniegšanas prioritāte. Jāatceras, ka tikai regulas pieņemšanas beigu stadijā regulā tika iekļauti arī vidējie uzņēmumi un tādi lieli uzņēmumi, kuri atbilst regulā izvirzītajiem kritērijiem. Līdz ar to šie principi ir jāietver arī Rīcības programmā, kā to paredz regula.

Zivsaimniecības konsultatīvā padome nolēma: pieņemt zināšanai informāciju un viedokļu apmaiņu par gatavošanos Eiropas Zivsaimniecības fonda (2007.-2013.g.) atbalstīto pasākumu ieviešanai Latvijā, kā arī atbalstīt Zvejas flotes kapacitātes sabalansēšanas plāna izstrādē pielietotās pamatnostādnes un galvenos principus attiecībā uz zvejas kuģu skaita samazināšanu dažādiem zvejas flotes segmentiem.

2. Latvijai iedalītās zvejas iespējas 2007. gadā un Latvijas nozvejas kvotu sadales principi zvejai Baltijas jūrā.

N. Riekstiņš informē par prognozējamo zvejas iespēju sadalījumu Baltijas jūrā, kas paredzēts zvejai jūras piekrastē un zvejai aiz piekrastes joslas. Nozvejas kopējie limiti zvejai piekrastē tiek noteikti atbilstoši Zvejniecības likumam. Par zvejas limitu sadali zvejai aiz piekrastes joslas jau pagājušajā gadā Zivsaimniecības konsultatīvajā padomē tika panākta vienošanās par limitu sadalē pielietojamiem principiem, kas būtu attiecināmi arī uz 2007. gadu.

Saskaņā ar regulu, par kuru jau ir panākta politiskā vienošanās, mencām ir plānots 10% un 6% samazinājums attiecīgi Baltijas jūras austrumu un rietumu daļā. Tomēr regulā, kura vēl nav formāli apstiprināta, ir arī nosacījums, ka šāds samazinājums pielietojams tikai tad, ja līdz 2007. gada 30. jūnijam dalībvalstis vienosies par mencu krājumu ilgtermiņa pārvaldības plānu. Ja vienošanās netiek panākta, tad būs jāatgriežas pie lielāka zvejas iespēju samazinājuma, kas ir 15 % abiem krājumiem. Tāpēc dalībvalstīm ir jādara viss iespējamais, lai pieņemtu ilgtermiņa plānu, kura principus Baltijas jūrā tās jau pakāpeniski ievieš sākot no pagājušā gada, tomēr nākošajā gadā tas būtu realizējams pilnībā.

Reņģei Baltijas jūrā ir palielinājums par 14,7 %, bet Rīgas jūras līcī savukārt ir samazinājums par 6%. Jāatzīmē, ka Latvija bija vienīgā valsts, kas aizstāvēja viedokli par abām reņģu kvotām, lai to pieļaujamo nozveju apjomi balstītos uz zinātnes ieteiktajiem lielumiem. Attiecībā uz Rīgas jūras līci Igaunijas nostāja šoreiz pat traucēja sasniegt iecerēto mērķi, jo tā nesadarbojās ar Latviju.

Brētliņām plānots zvejas iespēju pieaugums par 8%.

Lašu zvejas iespējas sarunās par regulas projektu Latvija neuzsvēra kā īpašu problēmu, jo Eiropas Komisija tikai vēlējās samazināt tos nozvejas kvotu apjomus, kas ir fiksēti uz papīra, bet reāli netiek zvejoti.

M. Vītiņš atzīmē, ka nākošajam gadam Zemkopības ministrijas prioritātē par zivsaimniecības datu vākšanas programmas īstenošanu ir iekļauti papildus nepieciešamie līdzekļi, lai pilnībā varētu segt izdevumus zinātniskajām zivju krājumu uzskaitēm, kuras veic ar zvejas kuģiem, un tādā gadījumā nebūtu nepieciešams iedalīt nozvejas limitus pētnieciskām vajadzībām. Tomēr, kamēr šī budžeta prioritāte nav apstiprināta, vēl nevarētu atteikties no 2007. gada pētniecisko limitu nepieciešamības.

N. Riekstiņš komentē, ka lēmumu par zinātnei iedalāmiem limitiem būtu lietderīgi pieņemt gada beigās, un aicina Zivsaimniecības konsultatīvās padomes locekļus pagaidām atstāt rezervē pētnieciskām vajadzībām nepieciešamos nozvejas limitus. Savukārt zvejniekiem varētu aprēķināt limitu lielumu ar un bez zinātniskiem mērķiem paredzētās limita daļas, lai zvejnieki zinātu, kā varētu mainīties tiem piešķirami limitu. Valsts zivsaimniecības pārvaldes Zvejniecības komisija veiktu limitu sadalei nepieciešamos aprēķinus.

I. Voits atzīmē, ka vienkāršāk būtu limitus dalīt bez zinātniskiem limitiem un pēc tam slēdzot zvejas tiesību nomas līgumu, ar zvejniekiem tos varētu precizēt. Būtisku iebildumu pret limitu pagaidu rezervēšanu zinātnei nav.

N. Riekstiņš norāda, ka 2005. gada pēdējā Zivsaimniecības konsultatīvās padomes sēdē tika panākta vienošanās, ka nākošā gada limits tiek aprēķināts ievērojot kārtējā gada nozvejas limita lielumu un iepriekšējā gada nozvejas limita izmantošanas efektivitāti. Ja 2005. gada limits ir apguvts vismaz par 80%, tad limita aprēķinā minētā gada limita apjoms tiek iekļauts pilnā apmērā. Lietderīgi būtu saglabāt šo pašu principu arī nākamajam 2007. gadam, kā to ir atbalstījusi Zivsaimniecības konsultatīvā padome. Rēķinot limita apguvi mencām, būtu jāaprēķina arī tā menca, kas uz Baltijas jūras austrumu daļu ir apmainīta no rietumu daļas, jo tā veido attiecīgo zvejnieku kopējās zvejas iespējas, kuru apguve būtu jāvērtē salīdzinājumā ar visu zvejai pieejamo apjomu austrumu daļā, citādi nozvejas dati neatbilstīs realitātei. Savukārt rietumu daļā tiek piedāvāts nemainīt 2006. gadam iedalīto nozvejas limitu proporciju, jo šajos ūdeņos nav tik liels zvejas apjoms, turklāt gandrīz visiem zvejniekiem minētās zvejas iespējas tika apmainītas pret zvejas iespējām austrumu daļā.

I. Voits iebilst, ka Baltijas jūras rietumu un austrumu daļas menca varētu palikt kopā kā nozvejota austrumu daļā, tikai tad, ja abās pusēs būtu veikts vienāds zvejas iespēju samazinājums.

N. Riekstiņš atzīmē, ka dotais priekšlikums tiek piedāvāts sakarā ar vēlmi saglabāt limitu apguves proporcijas principu, bet vienlaikus ņemot vērā, ka notikusi intensīva nozvejas limitu apmaiņa, pārceļot mencu zvejas iespējas uz Baltijas jūras austrumu daļu. Turpretī rietumu daļas mencai sakarā ar šīm

izmaiņām limitu izmantošanas 80% aprēķins nebūtu piemērojams, un limitu sadalījums tiktu saglabāts tāds pats, kāds tas bija līdz šim. Rietumu daļā zveju reāli veic tikai daži zvejnieki. Tāpēc pamatnostādne ir nemainīt Baltijas jūras rietumu daļā esošo sadali nākošajam gadam, bet austrumu daļā fiksēt izmantošanas procentu (80%) attiecībā uz visu konkrētam zvejniekam pieejamo mencu nozvejas apjomu.

I. Voits uzskata, ka šādā gadījumā atsevišķi zvejnieki varētu zaudēt daļu limita, kas ir saistīts ar rietumu daļā nozvejotām mencām. Piemēram, nozvejojot rietumu daļā vairāk mencu, bet austrumu daļā mazāk zvejnieks varētu pazaudēt daļu no iepriekš iedalītās austrumu un rietumu mencu zvejas iespēju kopsummas.

R. Derkačs piebilst, ka iepriekš minētā zvejas iespēju maiņa netika zvejniekiem uzspiesta, un tas bija viņu pašu demokrātiski pieņemts lēmums. Visiem zvejniekiem tika piedāvāta zvejas iespēju apmaiņa attiecībā uz rietumu un austrumu daļas mencu.

N. Riekstiņš atzīmē, ka Zvejniecības komisijā būtu lietderīgi veikt nepieciešamo aprēķinu un skaitļu pārbaudi, lai noskaidrotu, vai zvejniekiem, kas zvejoja attiecīgo zvejas iespēju apmaiņas ietvaros, var veidoties nozvejas limitu zaudējumi.

Zivsaimniecības konsultatīvā padome nolēma: pielietot 2005. gada 5.decembra padomes lēmumā noteiktos principus par mencu un citu zivju sugu nozvejas limitu sadali zvejniekiem arī 2007. gadā, ar piebildi, ka ņemot vērā mencu zvejas iespēju apmaiņu, Baltijas jūras rietumu daļas mencai zvejniekiem tiek saglabāti iepriekšējā gada limitu sadales proporcija, bet austrumu daļas mencai zvejas limitu aprēķinam par pamatu ņem zvejniekam iedalīto kopējo zvejas iespēju apguvi, kas ietver arī no rietumu daļas apmainītās zvejas iespējas. Tomēr Zvejniecības komisijai jāizvērtē minētajā aprēķinā iegūto skaitļu savstarpējā saistība un ietekme uz konkrēto zvejnieku kopējām (austrumu un rietumu daļas) mencu zvejas iespējām, nepieciešamības gadījumā pielietojot visiem zvejniekiem līdzvērtīgu korekcijas principu.

N. Riekstiņš tālāk informē par nepieciešamību noteikt 2007.gadā papildus zvejas lieguma periodus mencu zvejai Baltijas jūrā. Kopā ar zvejniekiem jau ir notikusi apspriede un ir panākts kompromiss, kuru akceptēja visas ieinteresētās puses un zvejniekus pārstāvošās sabiedriskās organizācijas. Tomēr 07.11.2006. Valsts zivsaimniecības pārvaldē tika saņemta vēstule no Liepājas zvejnieku grupas, kas ir pārstāvēti gan Latvijas zivsaimnieku asociācijā, gan Kurzemes zvejnieku asociācijā un tajā tiek pausts atšķirīgs viedoklis par atsevišķām lieguma dienām.

M. Vītiņš piebilst, ka ir svarīgi, lai starp zvejas lieguma periodiem neveidotos pārāk īsi zvejas pārtraukuma periodi.

I. Markuševskis atzīmē, ka Kurzemes zvejnieku asociācija nākotnē ierosina izskatīt iespēju piedāvāt katrai zvejniecības komercsabiedrībai pašai noteikt sev vēlamās lieguma dienas, jo bieži dažādu dabas apstākļu dēļ nav iespējams lietderīgi izmantot zvejai atļautās dienas.

N. Riekstiņš komentē, ka šobrīd šāda iespēja nepastāv, jo Eiropas Komisija pagaidām tādu ierosinājumu nav atbalstījusi. Pašreiz saskaņā ar regulu tiek prasīts, lai papildus zvejas dienu noteikšanā, valsts pielieto vienotu pieeju visiem zvejniekiem.

J. Pētersons atzīmē, ka nav pieņemams, ka atsevišķi zvejnieki iesniedz jaunus priekšlikumus tad, kad konsultācijas jau ir notikušas ar tos pārstāvošām zvejnieku sabiedriskajām organizācijām. Nav atbalstāms tas, ka šādi priekšlikumi tiek iesniegti individuāli, nevis apspriežot tos organizāciju ietvaros.

N. Riekstiņš papildus norāda, ka zvejas aizliegumu papildu dienu noteikšanā ir radusies problēma sakarā ar regulā paredzēto normu, kurā ir iekļauta norāde, kas var radīt domstarpības noteikumu piemērošanā. Regulā ir norādīts, ka papildus zvejas aizlieguma dienas ir jāsadala periodos, kas nav īsāki par 5 dienām. Tomēr aprīlī regulā jau ir paredzētas 6 aizlieguma dienas, kurām Latvija vēlētos pielikt klāt vēl 3 papildus dienas, kas kopumā veidotu 9 dienu periodu. Diemžēl papildus pieliekamo dienu skaits ir mazāks par 5 dienām. Cerams, ka konsultējoties ar Eiropas Komisiju tiks rasts skaidrojums par šo jautājumu. Ja nebūs iespēja noteikt papildus 3 zvejas dienas aprīlī, radīsies nepieciešamība rast alternatīvu citā laika periodā.

I. Markuševskis piedāvā noteikt 8,9,10. janvāri kā alternatīvu, ja nevar pielietot papildus 3 dienu periodu aprīlī.

Zivsaimniecības konsultatīvās padomes locekļi nolēma: piekrist piedāvātajiem mencu zvejas aizlieguma papildus periodiem Baltijas jūrā 2007. gadā, kā arī nepieciešamības gadījumā piekrist aizstāt papildus lieguma periodu 2., 3., 4. aprīlī ar papildus lieguma perioda pagarinājumu 8., 9., 10. janvārī.

Zivsaimniecības konsultatīvā padome nolēma noteikt šādas papildus mencu zvejas lieguma dienas 2007. gadā:

Kopējās lieguma dienas:	Papildu lieguma dienas Latvijas kuģiem:
1. 22-24. apakšrajonā (40 dienas):	1. 22-24. apakšrajonā (77 dienas):
1.1. no 1. līdz 7. janvārim,	1.1. no 8. līdz 10. janvārim,
1.2. no 31. marta līdz 1. maijam,	1.2. no 15. līdz 30. martam,
1.3. 31. decembris	1.3. no 2. līdz 14. maijam,
	1.4. no 1. līdz 31. oktobrim,
2. 25-27. apakšrajonā (76 dienas):	1.5. no 16. līdz 30. decembrim
2.1. no 1. līdz 7. janvārim,	2. 25-27. apakšrajonā (67 dienas):
2.2. no 5. līdz 10. aprīlim;	2.1. no 1. līdz 12. februārim,
2.3. no 1. jūlija līdz 31. augustam,	2.2. no 2. līdz 4. aprīlim,*
2.4. 31. decembris.	2.3. no 1. līdz 30. jūnijam,
	2.4. no 1. līdz 15. septembrim,
	2.5. no 24. līdz 30. decembrim.

*** Ja atbilstoši Eiropas Savienības Padomes regulas nosacījumiem nevar pielietot papildu 3 lieguma dienas aprīļa mēnesī (2., 3., 4., aprīlis), tad noteikt 8., 9., 10. janvāri kā papildus mencu zvejas lieguma dienas.**

N. Riekstiņš papildus informē par Latvijai pieejamām nozvejas kvotām tālējās zvejā. Garneļu zvejas iespējas Ziemeļrietumu Atlantijas Zvejniecības organizācijas (NAFO) zvejas rajonos ir saglabātas iepriekšējā gada līmenī – 245 tonnas 3L rajonā un 491 zvejas diena 3M rajonā. Sarkanasarus NAFO 3M rajonā Latvija var zvejot līdz 1571 tonnai, bet nepārsniedzot 5000 tonnas visām valstīm noteikto kopējo nozvejas apjomu. Sarkansari, kas ir uz robežas starp NAFO un Ziemeļaustrumu Atlantijas Zvejniecības komisijas (NEAFC) zvejas rajoniem NAFO zvejas rajonos Latvijai ir noteikti 346 tonnu apmērā, bet šis skaits acīmredzot samazināsies aptuveni par 30%, ja NEAFC, saskaņā ar zinātnes atzinumu tiks pieņemts priekšlikums, par zvejas samazināšanu. Par to vēl lems NEAFC gadskārtējā sesijā Londonā. Paltusa zvejai NAFO rajonos ir ieviests ilgtermiņa pārvaldības plāns, un saskaņā ar to, Latvijas zvejas iespējas būs 45 tonnas, bet kalmāram saglabāts 2005. gada nozvejas kvotu līmenis. Savukārt par makreli arī tiks lemts NEAFC gadskārtējā sesijā.

Mauritānijas Islama Republikas ekskluzīvās ekonomikas zonas zvejas rajonos Latvijai zvejas iespējas pelaģiskām zivju sugām ir 73 500 tonnas gadā, bet Marokas Karalistes zvejas rajonos 8730 tonnas gadā.

Zivsaimniecības konsultatīvā padome pieņēma zināšanai informāciju par Latvijas zvejas iespējām tālējās zvejā.

3. Dažādi jautājumi

Latvijas zivrrūpnieku savienības vēstule zemkopības ministram un ziņojums-skaidrojums par benzo(a)pirēna normu ievērošanu Latvijā ražotajos šprotu konservos.

I. Voits informē, ka 07.11.2006. notika Latvijas zivrrūpnieku savienības sēde, kurā tika runāts par situāciju, kāda radusies saistībā ar benzo(a)pirēna normu ievērošanu Latvijā ražotajos šprotu konservos.

Tālāk I. Voits prezentē skaidrojumu par benzo(a)pirēna normu līmeni Latvijas uzņēmēju ražotajās šprotēs. Latvijā ražotos konservus pašreiz izņem no tirgus Maskavā, Samārā u.c. Krievijas pilsētās. Šajos tirgos ir liela ažiotaža, bet nav situācijas izpratnes. Krievijas iedzīvotāji ir satraukušies, jo tiek uzskatīts, ka konservos ir konstatēta inde. Ir veikti zinātniski pētījumi, kuru rezultātā noskaidrots, ka benzo(a)pirēns ir arī eļļā -67%, graudos un graudu izstrādājumos -36%, kā arī cukurā-14%, bet šprotēs ir tikai 3%.

Tomēr Krievijā šprotēm atļautais piesārņojuma līmenis ir tikai 1 mikrogramms benzo(a)pirēna uz kilogramu zivju, bet Eiropas Savienībā šī norma ir 5 mikrogrami. Situāciju pasliktina tas, ka Krievijas prese apgalvo, ka no Latvijas ievestās šprotes 5 reizes pārsniedz nāvējošu normu, kas nekādi neatbilst patiesībai.

Latvijas zivrrūpnieku savienība uzskata, ka ir nepieciešams uzsākt atbilstošu informatīvu kampaņu un iepazīstināt cilvēkus, kā arī attiecīgās valsts institūcijas ar situācijas skaidrojumu. Tāpēc būtu nepieciešams atbalsts no Ministru prezidenta un Zemkopības ministra, lai realizētu šādas iniciatīvas:

- 1) Latvijas atbildīgajām institūcijām vērsties pie attiecīgajām Krievijas Federācijas institūcijām ar lūgumu ieviest 12 mēnešu pārejas periodu šprotu konservu tirdzniecībā, paturot spēkā eksporta iespējas uz Krievijas Federāciju, attiecīgi ievērojot Eiropas Savienības normas, un saņemot Krievijas kompetentu amatpersonu lēmumu par šāda eksporta atļauju.

- 2) Nodibināt Latvijas un Krievijas ekspertu darba grupu šī jautājuma risināšanai, sniedzot tiem finansiālu atbalstu ar mērķi Latvijas un Krievijas zinātniekiem kopā ar iekārtu ražotājiem izveidot kūpināšanas tunelus, kas ļautu ražot produkciju ar ierasto garšu, bet nepārsniedzot pieļaujamo benzo(a)pirēna līmeni.

- 3) Apvienībai „Rīgas Šprotes” izstrādāt ieteikumus uzņēmumu atbildībai par produkcijas kvalitāti.

- 4) Rast finansiālu atbalstu izskaidrošanas kampaņas finansēšanai Latvijas un Krievijas masu saziņas līdzekļos par esošo situāciju.

M. Roze informē par savu tikšanos un šī jautājuma apspriešanu ar Krievijas Federācijas Lauksaimniecības ministrijas ārējo sakaru departamenta direktoru. Tiek atzīmēts, ka arī Latvijas Zemkopības ministrijas atašejs Krievijā ir saņēmis uzdevumu organizēt abu valstu pārtikas un veterināro dienestu ekspertu tikšanos. Latvijas vēstniecībai ir lūgts veidot kontaktus ar Krievijas Veselības ministriju un citiem šīs valsts dienestiem, kas ir atbildīgi par šādu ierobežojošu normu noteikšanu.

Jautājuma zinātniskai izpētei varētu būt iespēja rast līdzekļu daļu jau šajā gadā. Savukārt iekārtu izstrādi varētu iesākt un turpināt ar pieejamiem struktūrfondu līdzekļiem. Šajā sakarā būtu iesaistāma arī Investīciju attīstības aģentūra, jo tas skar inovatīvās tehnoloģijas. Sabiedrības „Rīgas šprotes” iniciatīva standartu noteikšanā būtu atbalstāma lieta, īpaši, ja sabiedrība veido arī iekšējās kontroles sistēmu. Šis jautājums saistīts arī ar iespējamu jaunu tehnoloģiju izstrādi.

Informatīvās kampaņas sagatavošanai ir nepieciešams zināt konkrētu summu, kas būtu nepieciešama, lai šādu pasākumu veiktu, turklāt šajā jomā būtu nepieciešams iesaistīt arī Zemkopības ministrijas ar tirdzniecības jautājumiem saistīto nodaļu un Latvijas Mārketinga padomi.

N. Riekstiņš piebilst, ka Lauku atbalsta dienestā šogad ir akceptēts projekts zvejas produktu popularizēšanai un mārketīngam, kurā ir iesaistīts Agrārās ekonomikas institūts. Šis projekts ir paredzēts zivju kā pārtikas produktu popularizēšanai. Projekts sākas 2006. gadā un paredzēts kā vairāku gadu aktivitāte. Projekta ietvaros iespējams veikt arī izglītojošus, informatīvus pasākumus. Līdz ar to iespējams, ka projekta realizācijā varētu ietvert arī atsevišķas Latvijas zivrrūpnieku savienības vēstulē minētās iniciatīvas.

M. Roze piebilst, ka Latvijas zivrrūpnieku savienībai kopā ar Agrārās ekonomikas institūtu būtu nepieciešams izvērtēt vai šādas reklāmas kampaņas un informatīvas aktivitātes var iekļaut Lauku atbalsta dienesta apstiprinātajā projektā.

Zivsaimniecības konsultatīvā padome nolēma: atbalstīt Latvijas zivrrūpnieku savienības vēstulē minēto iniciatīvu īstenošanu, tai skaitā:

- 1) Latvijas atbildīgajām institūcijām griezties pie attiecīgajām Krievijas Federācijas institūcijām ar lūgumu ieviest 12 mēnešu pārejas periodu, tirdzniecībai ar šprotu konserviem, tādējādi paturot spēkā eksporta iespējas uz Krievijas Federāciju, ievērojot ES normas;
- 2) Nodibināt Latvijas-Krievijas ekspertu darba grupu, sniedzot šī jautājuma risināšanai finansiālu atbalstu, ar mērķi Latvijas un Krievijas zinātniekiem kopā ar iekārtu ražotājiem izveidot kūpināšanas tuneļus, kas ļautu ražot produkciju ar ierasto garšu, bet nepārsniedzot pieļaujamo benzo(a)pirēna līmeni;
- 3) Apvienībai „Rīgas Šprotes” izstrādāt ieteikumus uzņēmumu atbildībai par produkcijas kvalitāti;
- 4) Rast finansiālu atbalstu skaidrošanas kampaņas finansēšanai Latvijas un Krievijas masu saziņas līdzekļos par esošo situāciju.
- 5) Zemkopības ministrijas attiecīgajiem departamentiem un pārraudzības, un pakļautības iestādēm, kuru kompetencē ietilpst augstāk minētās darbības jomas, sekmēt attiecīgo pasākumu atbalstīšanu un veicināt to realizāciju.

Zivsaimniecības Konsultatīvās padomes priekšsēdētāja vietnieks N.Riekstiņš

Protokolēja I. Freija